

7/792
610 51

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.09.0.SGB.0.00.21.610/2453
Konu : Yazılı Soru Önergeleri.

SÜRELİ
.../.../2007

31 ARALIK 2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 26/11/2007 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS. 0.10.00.02-1485 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in 7/791, İzmir Milletvekili Abdurrezzak ERTEN'in 7/792 ve Tekirdağ Milletvekili Kemalettin NALCI'nın da 7/793 Esas sayılar ile Bakanlığımıza yöneltmiş oldukları yazılı soru önergelerine ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Faruk Nafiz ÖZAK
Bakan

EK :

-Cevap Yazısı (7 Sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi:

Başbakanlığa

7/792

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN ABDURREZZAK ERTEN'İN
T.B.B.M. 7/792 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

İzmir İli Konak İlçesi Kadifekale semti tarihi ve sosyal dokusu ile İzmir'in eski yerleşim birimlerinden birisidir. Genellikle alt gelir grubuna mensup vatandaşlarımızın oturduğu semt 1978 yılında Afet İşleri Genel Müdürlüğünce yapılan zemin etütleri sonucu heyelan bölgesi olarak ilan edilmiş, burada yapılaşmanın uygun olmadığı mevcut yapılarında yıkılmasına karar verilmiştir.

Ancak, 1978 den günümüze kadar soruna kalıcı çözüm getirilememiş, bunun yerine uygulanabilirliği olmayan çözümler üretilmiştir. Bunlardan birisi de TOKİ'nin ürettiği Uzundere Projesidir. Bu proje; Sorunu yerel yönetimlere havale etme projesidir. Yerel yönetimlerin kıt kaynakları ile bu sorun çözülemez. Kuzey Ankara Kentsel Dönüşüm projesi mantığıyla mutlak Hükümetin Genel Bütçe kapsamında çözmesi gereken bir sorundur.

Yoksul vatandaşların evleri çok düşük bedellerden istimlak edilerek, "hak sahipliği" kavramı hiçe sayılmıştır. Dar gelirli vatandaş borç yükü altına sokarak, konut sahibi yapılması projesi çözüm değildir. Oysa Kuzey Ankara Kentsel Dönüşüm Projesi kapsamında yer alan gecekondü sahipleri, "hak sahibi" olarak sayılmış ve hiçbir bedel ödemedi konut sahibi olmuşlardır. Bu iki proje arasında devlet eliyle yaratılan bir çifte standarttır.

Bu itibarla;

1) Kadifekale'de yıkılacak konut sayısı ne kadardır?

2) Bu konutlara ne kadar istimlak bedeli ödediniz veya ödeyeceksiniz?

3) Kadifekale'deki konutların ne kadarı 2981 sayılı yasada sayılan Gecekondü Mevzuatına aykırı yapılarıdır? Bu yapılarla ilgili hak sahibi sayısı ne kadardır?

4) 5104 sayılı Kuzey Ankara Kentsel Dönüşüm Projesi yasası kapsamında ne kadar konut yıkıldı? Bu konutların malikleri yada hak sahiplerine kaç konut inşa edildi? Konutlar teslim edinceye kadar hak sahiplerine herhangi bir kira ödemesi vs. yapıldı mı?

5) 5104 sayılı yasa ile mağdur edilmeyen Kuzey Ankara projesindeki "yurttaşların hakkını" Kadifekale halkına da vermeyi düşünüyor musunuz? Eğer bu haktan Kadife Kaleliler faydalanamayacaksa bu Anayasadaki eşitlik ilkesine aykırı değil midir?

6) Kadife Kalede yıkıma uğrayacak vatandaşlara konutları karşılığında bedelsiz konut verecek misiniz? Bu sorunun çözümü için geliştirdiğiniz başka bir proje varmıdır? Varsa bu projenin kapsamı nedir?

7) Bakanlığınızca 1978 yılında yapılan zemin etüt çalışmaları sonucu heyelan bölgesi ilan edilen Kadife Kalede bu güne kadar neden hiçbir proje yapılmadı? Olası bir depremde burada yaşayan vatandaşımızın can güvenliği nedir? Zemin etütleri sonucu çıkan raporlarda Depreme dayanıklılık testleri yapılmış mıdır? Bu bölgedeki yapılar kaç siddetindeki depremi kaldırabilir? Olası bir felakette, yaklaşık 30 yıllık bir ihmalin

CEVAPLAR:

1) Söz konusu bölge için düzenlenen 29.01.1977 tarihli etüt raporunda, bölgenin inceleme alanı ikiye ayrılmıştır.

Buna göre;

a- 1. Derece Tehlikeli alanlardan 174 afetzedenin ivedilikle nakli önerilmiştir.

b- 2. Derece Tehlikeli alanlardan nakil önerilmekle birlikte, herhangi bir sayı verilmemiştir.

2-Kadifekale Bölgesi; 31.03.1978 tarih ve 7/15319 sayılı, 16.11.1981 tarih ve 8/3864 sayılı; 04.05.1998 tarih ve 11100 sayılı; 21.07.2003 tarih ve 9743 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararlarıyla "Afete Maruz Bölge" ilan edilmiştir.

3-Heyelan tehlikesi taşıyan alanlarda 8-25.04.1981 tarihleri arasında yapılan hasar tespit çalışmalarında 1116 Ağır Hasarlı, 134 Orta Hasarlı, 313 Az Hasarlı, 1959 Hasarsız konut belirlenmiş olup, bu aşamada Ağır Hasarlı olarak tespit edilen konutların hak sahipliği çalışmasında ise 728 hak sahibi, 388'de hak sahibi olmayan afetzede aile belirlenmiştir. 2805 sayılı yasa sonrası hak sahibi olmayanların durumu değerlendirilerek, 197 hak sahibi daha tespit edilmiş, toplam 925 afetzedeye konutları teslim edilmiştir. Afet işleri Genel Müdürlüğünce düzenlenen 26.05.1981 tarihli raporda da toplam 33 konutun nakli önerilmiştir.

İzmir Valiliğince 11.03.1981 tarih ve 1786 sayılı yazı ile Konak Tapu Sicil Müdürlüğüne alanın "Afete Maruz Bölge" saha krokisi gönderilerek krokide gösterilen sokaklar üzerindeki tüm arsa ve binalar için yapılacak alım satım işlemlerinde tapu kütüğü üzerine "Yasak Bölgedir hiçbir surette inşaat yapılamaz" şerhinin konulması istenmiştir. Yine Valiliğin 27.05.2003 tarih ve 4614 sayılı yazısıyla da, konu Büyükşehir Belediye Başkanlığına ve Konak Kaymakamlığı/Belediye Başkanlığına iletilmiştir.

7269-1051 sayılı Afet Kanunu kapsamında hak sahibi kabul edilen 925 aileye konutları verilmesine rağmen yerel yönetimlerce gerekli önlemler alınmayarak, tapu satış işlemleri ve kaçak yapılaşma devam ettirildiğinden; "Afete Maruz Bölge" içindeki konut ve ikamet eden kişi sayısının artması sorunun çözülmesini güçleştirmiştir.

Konak ilçesi, Uzundere Mevkiinde Büyükşehir Belediyesi, Konak Belediyesi ve TOKİ arasında 04.02.2005 tarihinde imzalanan Kentsel yenileme (gecekondu dönüşüm) protokolu çerçevesinde; "Afete Maruz Bölge" ilan edilen alanın tasfiyesine yönelik çalışmalar devam ettirilmektedir.

Bu soruna, 7269-1051 sayılı Afet Kanunu kapsamında bir çözüm üretilmesi mümkün değildir. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7. maddesinin "u ve z" bendi gereği bölgede boşaltma işleminin Büyükşehir belediyesi tarafından yapılması gerekmektedir.

4)5104 sayılı Kuzey Ankara Dönüşüm Projesi yasası kapsamında 5373 adet konutun yıkıldığı, bu konutların malikleri ve hak sahiplerine bu günkü tarih itibarıyla 1462 adet konutun kura çekilerek teslim edildiği ve 938 adet konutun da bitme aşamasına geldiği, kurasının yakın bir tarihte çekileceği, ayrıca 4500 adet değişik büyüklükteki konutun yine hak sahiplerine verilmek üzere, inşaat ihalesine çıkılarak yapımına başlandığı, yapılacak yeni konutlar teslim edilinceye kadar, hak sahiplerine 250 ila 400 YTL arasında kira ödemesinde bulunduğu, kira tatil edenlere de Belediye konutlarının tahsis edilerek, geçici iskana tabi tutularak,

5) 5104 sayılı Kanun özel bir Kanun olup, bu Kanun kapsamındaki uygulamaların anılan Kanun ve Kuzey Ankara Girişi Kentsel Dönüşüm Projesi Yönetmeliğiyle belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda gerçekleştirilmesi zorunludur. Ayrıca, anılan Kanun, "Kuzey Anakara Girişi Kentsel Dönüşüm Projesinin" gerçekleştirilmesine yönelik olduğundan, yapılan ya da yapılması düşünülen diğer kentsel dönüşüm projelerinin, bahse konu Kanun hükümlerine tabi olması mümkün değildir.

6) Kentsel ve Kırsal tüm alanlarda, afetlere ve kentsel risklere duyarlı yaşam çevrelerinin oluşturulması için veya fiziki köhneme ve sosyal ve teknik alt yapının yetersiz ve niteliksiz olduğu alanların iyileştirme, tasfiye, yenileme ve gelişimini sağlamak üzere, dönüşüm alanlarının tespiti ve dönüşümünün gerçekleştirilmesi amacıyla hazırlanan Dönüşüm Alanları Hakkında Kanun Taslağının, T.B.M.M 'de (Komisyonlarda) görüşülmesi devam etmektedir.

7) 7269 sayılı yasanın 14. maddesi;" ...mevcut ve yapılmakta olan binalar yıkma parası yıkıntı malzemesinden karşılanmak, yetmemesi halinde kalan kısmı afetler fonundan tamamlanmak üzere vali ve kaymakamların emri ile yıktırılır..." hükmünün Valiliğince uygulanması gerekmektedir. 7269 sayılı yasanın 3 maddesi: " yer kayması, kaya düşmesi, çığ gibi afetlere uğrayabilecek meskûn yerlerde alınacak önleyici tedbirler Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca, su baskınına uğrayabilecek yerlerde ise DSİ' nin bağlı bulunduğu Bakanlıkça alınır. Bu işlere ilişkin ödenek, tedbirleri almakla görevli Bakanlıkça karşılanır " denilmiştir. Kadifekale heyelanları için bugün itibariyle Bakanlığımızca nakil bazındaki önlemler alındığından, yeni bir önlem alınması ve ödenek ayrılması söz konusu değildir.

Kentlerin çeşitli faktörler (aşırı nüfus yığılmaları, ekonomik şartlar, sosyal bilinçsizlik, afet tehlike ve riskleri, yanlış yer seçimi tercihleri) sonucu çöküntüye uğraması, ilgili kurum ve araştırmacıları bu çöküntüyü ortadan kaldıracak çözüm arayışlarına yöneltmiştir. Kentsel yenileme-rehabilitasyon kavramı, işte bu arayışların bir sonucu, bir çözüm yolu olarak ortaya atılmıştır. Çözümlerden biri tehlikeli yerleşim alanlarının tekrar düzenlenmesi ve riskli kentsel çevrenin ve yapı stokunun iyileştirilmesidir.

İzmir İli, Kadifekale ilçesinde de, kentsel dönüşüm projesi hazırlama yetkisi veya konut ve arsa üretme, afetzedelere arsa tahsisi yapma yetkisi 5393 sayılı Kanunla belediyesine verilmiş olup, belediyelerin iş ve işlemlerinin denetlemesi ise 3152 sayılı Kanunla İçişleri Bakanlığına verildiğinden, 5393 sayılı Belediye Kanunu ile belirlenen Belediyelerin görev, yetki ve sorumluluklarının yerine getirilmesinde karşılaşılan sorun ve şikayetlerin ilgili merci anılan Bakanlıktır

